

בְּאֵרָה שֶׁל תּוֹרָה

פּשׁט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יו"ל ע"י מוסדות "דרכי תורה" רחובות (רח' הי"ש 12) לאור חזונו ומשנתו של מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

כתובת המערכת:

רחובות- ההגנה 56/5

טל' - 054-8410805

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

©

גליון 772 כסלו תשפ"ג שנה י"ז

מוקדש לע"נ יעקב בן ליזה חלפון ז"ל ע"י ידידנו ר' אלון חלפון וב"ב הי"ז

פרשת תולדות

נמשלים למטאטא, מה מטאטא זה מנקה את כל הבית אך לבסוף נדבק בו הלכלוך ונעשה מלכלך בעצמו, אף אלו שעוסקים עם אנשים רחוקים לקרב אותם לה' אמנם מצליחים הם לנקותם ולטהרם אך בהכרח שנדבק בהם מעט מהרע שהיה באותם אנשים והם בעצמם מתלכלכים, ולכן צריכים הם זהירות גדולה בדבר.

וכן בנידון דידן, מכיון שיעקב אבינו עסק לקרב את עשו הרשע לקדושה, ובא עימו במגע באותה אחיזה שאחז בו, דבר זה גרם שנדבק בו מעט מהרע שהיה בעשו הרשע, ובפרט באותה היד שבו הוא אחז בעקבו, והוצרך לתקן זאת. והגם שבפסוק לא נתפרש באיזו יד אחז יעקב בעקבו של עשו אולם על פי דברי חז"ל בגמרא ניתן לומר שאחז אותו ביד שמאל.

שבע כריכות על הזרוע ברצועת התפילין

כנגד ז' כוחות הטומאה של עשו

וביאור הדבר: על הנאמר בנוגע למצות הנחת תפילין של יד ויקשרתם לאות על ידך" דורשת הגמרא (מנחות לו, ב) שצריך להניח את התפילין על יד שמאל, משום שבכל מקום שנאמר "יד" בסתם והתורה לא פירשה לאיזה יד הכונה היא ליד שמאל. ומוכיחה זאת הגמרא ממה שנאמר "אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים" (ישעיה מח, יג), וכן ממה שנאמר "ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות עמלים" (שופטים ה, כו), וכן ממה שנאמר "למה תשיב ידך וימינך מקרב חיקך כלה" (תהלים עד, יא). מכל הפסוקים הללו רואים בעליל ש"יד" סתם היינו יד שמאל, ואם כן גם מה שנאמר בפרשתנו "וידו אוחזת" היינו שיעקב אחז בעקבו של עשו בידו השמאלית.

ומכיון שדבקה זוהמתו של עשו בידו השמאלית של יעקב על כן בהמשך הדורות ציונו הקב"ה להניח תפילין על יד שמאל דוקא כדי להכניע את כל הכוחות הרעים שדבקו ביד זו מחמת אחיזתו בעשו. ומכיון שכוחותיו הטמאים של עשו נחלקים לשבע בחינות לכן אנו כורכים על גבי הזרוע ברצועת התפילין שבע כריכות.

העיסוק בעבודת קירוב רחוקים מסוכן

מאד ולא כל אדם שייך בו

הלקח הנלמד מן הדברים האמורים הוא: אמנם מעלתו של מי שעוסק בקירוב ליבותיהם של עם ישראל לאביהם

יעקב אחז את עשו בעקב כדי להמשיך לו

קדושה ע"י סימן הטהרה שלו

"ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב" (כה, כו)

מו"ר הגאון הצדיק הרב יורם מיכאל אברג'ל זצוק"ל מבאר בספרו "אמרי נועם" שהטעם הפנימי לכך שיעקב אחז בעשו הוא משום שרצה להכניס בו מעט טהרה ולקרב אותו לצד הקדושה. ומה שאחז אותו דוקא בעקב הוא משום שעשו נמשל לחזיר כמבואר במדרש (בר"ר סה, א) על מה שנאמר בהמשך פרשתנו "ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה" (בראשית כו, לד) "הדא הוא דכתיב יכרסמנה חזיר מיער" (תהלים פ, יד), ר' פנחס בשם רבי סימון אומר, מכל הנביאים לא פירסמו את מלכות אדום שבאה מעשו אלא שניים, משה ואסף. משה אמר, "ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא" (דברים יד, ח) אסף אמר "יכרסמנה חזיר מיער". למה הוא מושלה בחזיר? אלא מה חזיר הזה בשעה שהוא רובץ הוא מפשיט את טלפיו, לומר שהוא טהור, כיון שיש בטלפיו סימן טהרה מפריס פרסה, כך מלכות הזאת הרשעה גוזלת וחומסת נראית כאלו מצעת את הבימה. וכך עשו כל ארבעים שנה צד נשי אנשים ומענה אותם, וכיון שהגיע לארבעים שנה דימה עצמו לאביו, אמר מה אבא נשא אשה בן ארבעים שנה אף אני נושא אשה בן ארבעים שנה".

ומכיון שעשו נמשל לחזיר שיש לו סימן טהרה בעקב לכן אחז יעקב את עשו בעקב כדי להמשיך לתוכו מעט קדושה וטהרה דרך סימן הטהרה שכבר נמצא בו.

ואכן אחיזה זו פעלה את פעולתה ובזכות אותה קדושה שהכניס יעקב בעשו בעת שאחז בעקבו יצאו בהמשך הדורות מזרעו של עשו גרי צדק רבים, ומהם גם כאלו שנעשו גדולי ישראל ומפיצי התורה שבעל פה, כדוגמת שמעיה ואבטליון שהיו גרי צדק ומהם יצאה כל תורתם הענפה של שמאי והלל. וכן רבי עקיבא שהיה בן גרים מזרע עשו וממנו קיבלו כל גדולי התנאים מוסרי התורה שבעל פה את עיקר חכמתם.

הבעש"ט- העוסקים בעבודת קירוב

רחוקים נמשלים למטאטא

אלא שידוע מה שאומר אור שבעת הימים הבעל שם טוב זיע"א, שאלו שעוסקים בעבודת קירוב רחוקים לה' יתברך

אורי יצחק בן הלל ז"ל

מיכאל זאב בן שרה קטרי ז"ל
שרה בת יחיא מנכלי ערבה ע"ה
שלמה בן אמרה שלום ז"ל

אורה עישה בת ביחה פריחה סיבוני ע"ה
ליזה בת גאולה חלפון ע"ה
ציפורה בתיה בת שרה דנה ע"ה

אילן בן מוזל וזכריה נוח ז"ל
שמחה בת חונצה עזרי ע"ה
ורדה בת סאלם אברהם ע"ה

שבשמים גדולה ועצומה עד מאוד, ובודאי שהוא גורם לה' נחת רוח עצומה ביותר. אולם יחד עם זאת צריך לדעת שעיסוק זה בעבודת קירוב רחוקים לה' הינו מסוכן עד מאוד ולא כל אדם שייך בו. **כי אם חלילה מעשיו של האדם המקרב אינם שלמים בתכלית השלמות ועדיין יש בנפשו נגיעות מבחינת הרע והקליפה, ישנו סיכוי גדול ביותר שבחינת הרע הנמצאת בשפע גדול באנשים שרצונו לקרב תדבק בנפשו ותפגע ברוחניותו, ואף ברוחניותם של בניו ובנותיו. כיון שיש לו איזו שייכות עם הרע שבהם, שהרי גם בו עדיין נמצאות בחינות ולו הקטנות ביותר מאותו רע שבהם והרי זה בבחינת מצא מין את מינו.**

אסורות ולהתמודד עם יצרים שונים ומשונים, ולצערנו בהרבה מקרים גם להיכשל בפועל ממש בעוונות חמורים. ובמקום לקרב את הרחוקים התרחק הוא עמהם, ובמקום להעלותם לגן עדן ירד עמהם לשאול תחתיות. על כך יש להמליץ את דברי הלל במסכת אבות (א, יב) "הוי מתלמידיו של אהרן אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", כלומר שלא תקרב את התורה אל הבריות ותביא אותה עד לביתם הפרטי, כי בבית שלהם יש מכשירים טמאים ותמונות לא צנועות וכו' ומחמת כן אין שום סייעתא דשמיא להצליח להכניס בליבותיהם הרהור תשובה אמיתי שיהיה לו קיום. אלא תקרב אותם אל התורה ותמשוך אותם לבוא לבית הכנסת ולשמוע שיעור. כי כשמוסרים שיעור בבית הכנסת בנוסף לדברי התורה היקרים מפז הנאמרים בשיעור עצם קדושת המקום פועלת השראת קדושה על השומעים ויש סיוע מיוחד משמים להכניס הרהורי תשובה אמיתיים בלבבות.

אסון מסירת שיעורים לנשים ע"י רבנים

כמו כן, אומר הרב, אין לשום אדם למסור שיעורים מיוחדים לנשים. כל מי שמוסר שיעורים לנשים מושך על עצמו צרות קשות ומרות! ובכל פעם שהוא רואה פני אישה הוא שוכח מתלמודו עוד כמה דברים עד שבסופו של דבר ישכח את כל התורה שלמד כל ימי חייו.

העצה היחידה היא למסור בבית הכנסת שיעור לגברים ולהשאיר את עזרת הנשים פתוחה וכל הנשים שחפצן לשמוע דברי תורה ולהתחזק תשבנה בעזרה בצניעות ובכבוד, והרב שמוסר את השיעור ישלב בתוך הדברים הלכות ומוסרים הנוגעים גם להן.

וכאשר עבודה זו של קירוב הלבבות נעשית מתוך קדושה וצניעות וכן מתוך שמירה על כל גדרי ההלכה מקבלים משמים סיוע מיוחד להצליח בה באופן מופלא וזוכים להעמיד בעלי תשובה אמיתיים אשר לא יסורו מדרך התשובה לעד ולעולמי עולמים.

לפעמים דוקא ילדיהם של אלו שעוסקים בעבודת הקירוב נוטשים את דרך ה'

לדברי הרב אברג'ל זו גם הסיבה לכך שהרבה פעמים דוקא ילדיהם של אלו שעוסקים בעבודת הקירוב נוטשים את דרך ה' ועוזבים את הדת, משום שהוריהם היו בעלי תשובה וטרם שהספיקו לתקן את כל מעשיהם ולזכך את נפשם כראוי כבר הזדרזו לצאת לעולם ולמסור הרצאות ולעסוק בעבודת הקירוב. ומכיון שבחינת הרע עדיין שכנה בתוך נפשם ממילא כשבאו במגע עם האנשים הרחוקים על מנת לקרבת דבקה בהם בחינת הרע שבאותם אנשים כיון שמצא מין את מינו כנ"ל ואותה טומאה ורוח רעה שדבקה בהם דבקה גם בילדיהם וגרמה להם לצאת מדרך ה'.

[כמובן שאין בכך כדי להכליל, ולצערנו לא חסרות סיבות לנשירה... אבל כוונת הרב להאיר זווית חשובה בעבודת קירוב הרחוקים ע"י מי שעדיין לא השלים נפשו בעבודת ה'].

רק אדם שזכה לזכך את נפשו היטב ולהתרחק מכל התאוות הזרות שבעולמו ולתקן את כל מעשיו ומידותיו בשלמות רק הוא יכול לעסוק במלאכה קדושה זו ללא כל חשש שכן אין מקום לרע שבאנשים להיאחז בו כיון שאין לו שום שייכות עימו ואין הוא ממינו.

חוגי הבית שהפילו שאולה

בנוסף לכל האמור, אומר הרב, יש לדעת שאסור בתכלית האיסור לנסות לקרב אנשים רחוקים על ידי עריכת חוגי בית ושיחות נפש עמהם בביתם הפרטי. לא פעם ולא פעמיים פעילות מסוג זה גרמה לרב המקרב להיתקל במראות

"אבות ובנים"

מדי מוצ"ש לימוד אבות ובנים ב"דרכי תורה" בשעה 18:30. חידון פרסים וממתקים.

ספר "רביד הזהב"

אי"ה בקרוב יצא לאור ספרו החדש של הרב ראובן גולן על הלכות שבת אשר מעוטר בהסכמות רבות מגדולי הדור.

בספר ביאור הסימנים והסעיפים על סדר השו"ע ממקורם בגמרא ובראשונים עד להלכה על פי דעות פוסקי ספרד ואשכנז בתמצית ובבהירות בתוספת הערות ועיונים.

הצלחה וברכה

לגב' טליה גלינה בת
אברהם אבינו ושרה אמנו
תחי'

רפואה והצלחה

רפ"ש לאריאלה חיה בת אהובה תחי'
מאיה בת יקאטרינה קאטי תחי'
אעזב בת שרה ישעיהו תחי'
איילת חיה בת רחל חן תחי'
זהר בן צביה נחום הי"ד

זמני התפילות ב"דרכי תורה"

שבת קודש פרשת תולדות

מנחה גדולה - 12:15
מנחה ערב שבת (קרבת) - 16:15
הדלקת נרות - 16:18
שחרית מנין נץ (קרבת) - 5:25
שחרית מנין מרכזי (קרבת) - 8:00
מנחה מנין א' (קרבת) - 13:00
תהלים לבנות - 14:15
תהלים לבנים - 15:00
שיעור גמרא מסכת ברכות - 13:30
שיעור בהלכות שבת - 15:00
שיעור פרשת השבוע - 15:20
מנחה מנין ב' (קרבת) - 15:30
שיעור סגולת "רע שמשון" - 17:10
צאת השבת - 17:09
ערבית מוצ"ש - 17:20
רבינו תם - 17:41
"אבות ובנים" - 18:30